

Onderzoek: de energietransitie in het onderwijs

Hoe kijken docenten en jongeren naar de plek van de energietransitie in het onderwijs?

Januari 2024

Een onderzoek van PanelWizard in opdracht van Energie Beheer Nederland

ebn

Energising the transition

panelwizard direct

Inleiding

We kijken terug op een jaar waarin de energietransitie een belangrijk gesprekstema was aan de tafels van de politiek, talkshows, bedrijven en vele huishoudens.

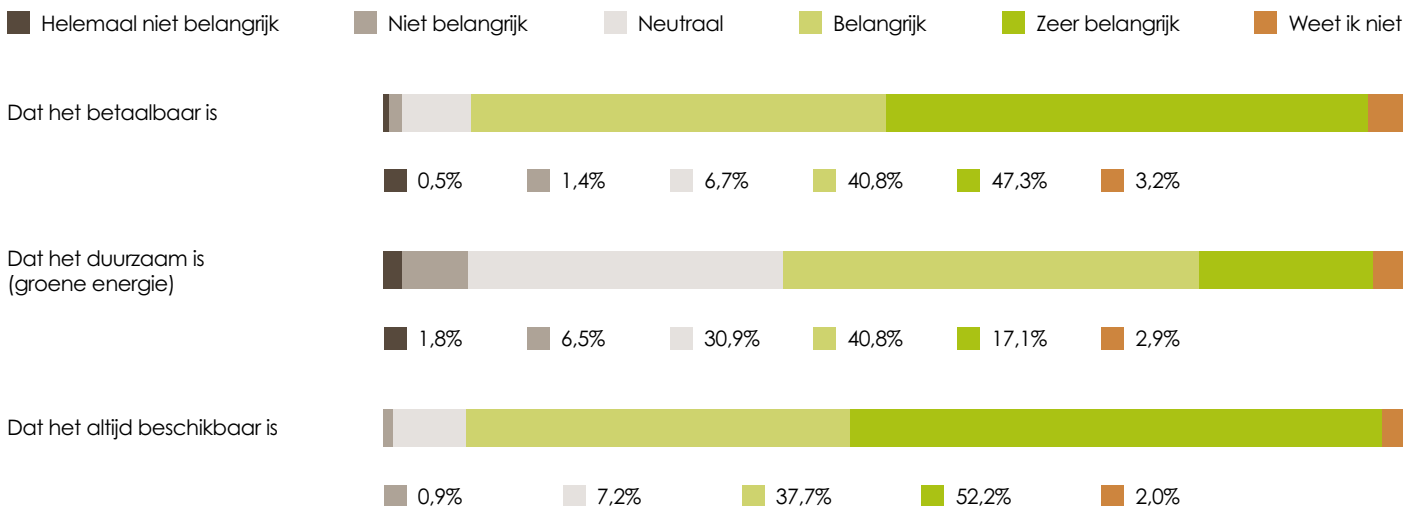
Maar hoe zit het met de klas? De plek waar de generatie wordt opgeleid die de transitie verder zal vormgeven en vervolgens zal werken en leven met het resultaat? Hoe kijken jongeren én hun docenten naar de energietransitie en hoe belangrijk is het volgens hen dat de transitie als thema ook aan bod komt in de les?

Die vragen vormden voor Energie Beheer Nederland, een beleidsdeelneming van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, aanleiding voor nader onderzoek. In dit document treft u de resultaten van twee onderzoeken, uitgevoerd in december 2023, onder docenten en onder jongeren tussen 12 en 18 jaar naar de plek van de energietransitie in het onderwijs en hun visie op het belang daarvan.

Resultaten onderzoek onder jongeren

Vraag 1.

In hoeverre vind je de onderstaande dingen belangrijk bij het gebruiken van energie?¹

¹De stellingen zijn in willekeurige volgorde getoond.

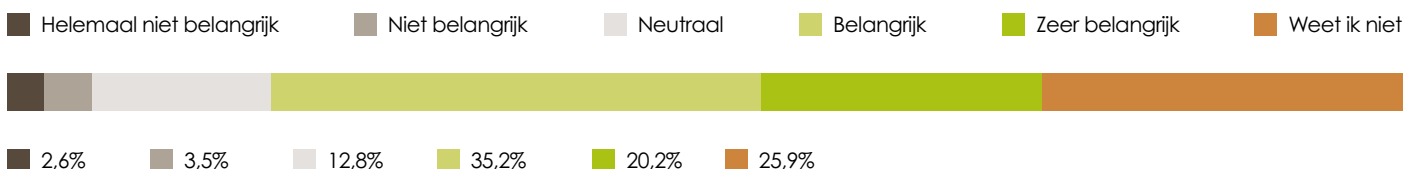
Vraag 2.

Weet je wat de energietransitie is?

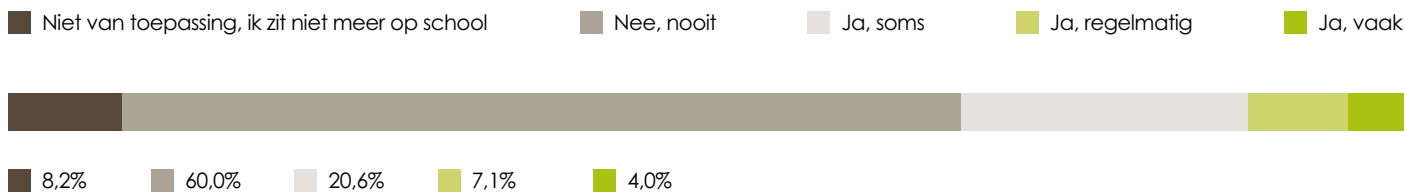
Vraag 3.

Hoe belangrijk vind je de energietransitie?

Vraag 4.

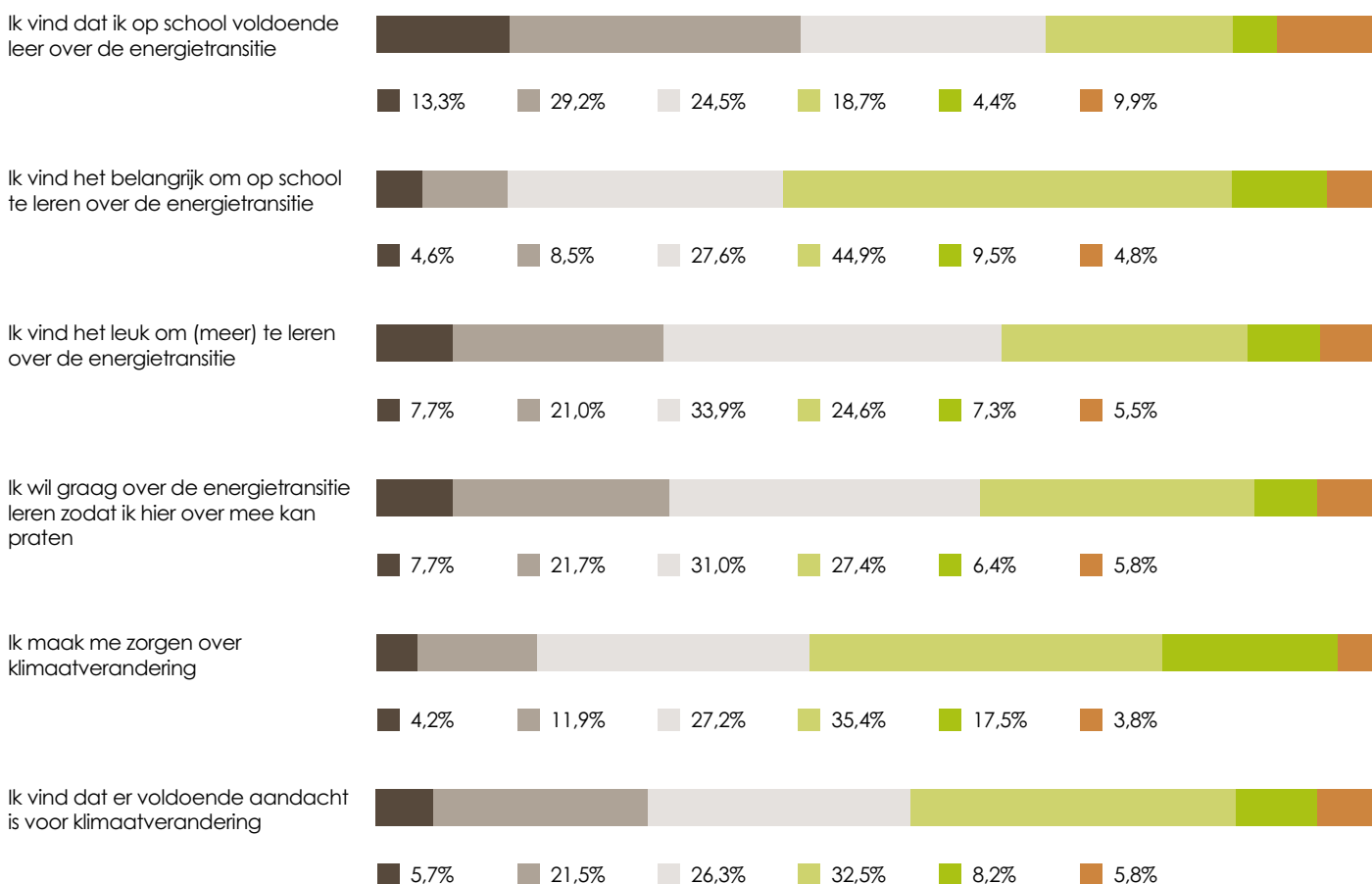
Komt de energietransitie wel eens aan bod op school?

Vraag 5.

In hoeverre ben je het eens met de onderstaande stellingen?²

Legend: Helemaal niet mee eens (dark brown), Niet mee eens (brown), Neutraal (light grey), Mee eens (light green), Helemaal mee eens (green), Weet niet/geen mening (orange).

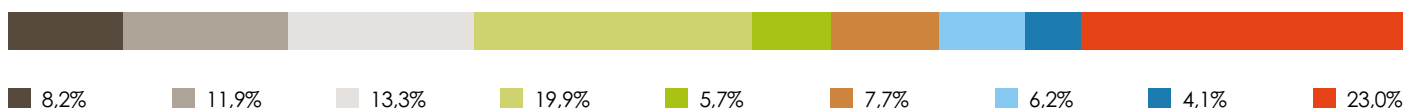

²De stelling 'Ik vind dat ik op school voldoende leer over de energietransitie' en 'Ik vind het belangrijk om op school te leren over de energietransitie' worden niet getoond als men niet meer op school zit (o.b.v. vraag 4).

Resultaten onderzoek onder docenten

Vraag 1.

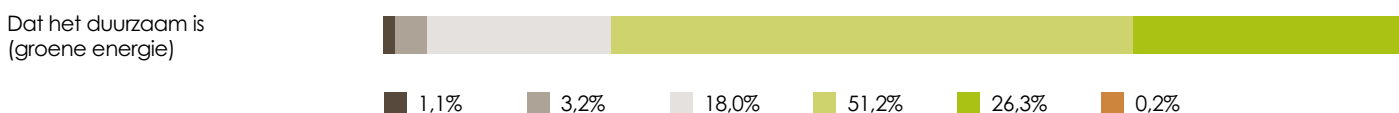
Volgens onze gegevens bent u werkzaam in het onderwijs. Bent u leerkracht/docent? Zo ja, aan welk soort onderwijs geeft u les?¹

¹Degenen die op het HBO, WO lesgeven of die geen docent (meer) zijn, zijn naar het einde van de vragenlijst geleid.

Vraag 2.

In hoeverre vindt u de onderstaande dingen belangrijk bij het gebruiken van energie?²

²De stellingen zijn in willekeurige volgorde getoond.

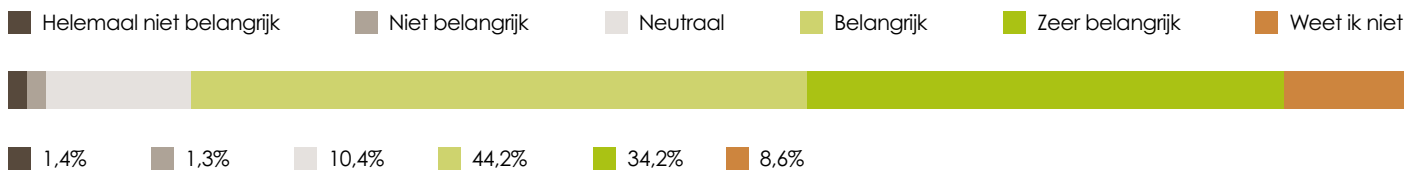
Vraag 3.

Weet u wat de energietransitie is?

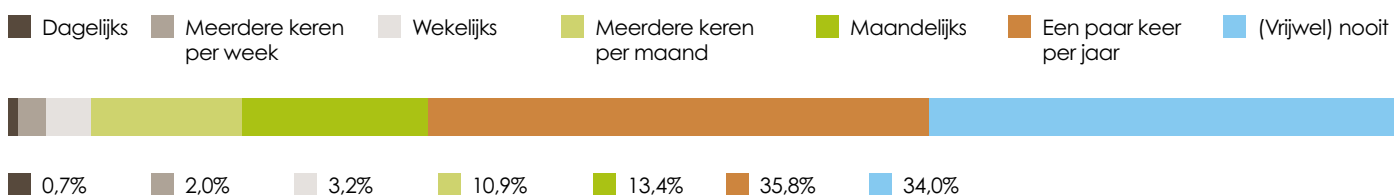
Vraag 4.

Hoe belangrijk vindt u de energietransitie?

Vraag 5.

Hoe vaak besteedt u in uw les(sen) aandacht aan de energietransitie?

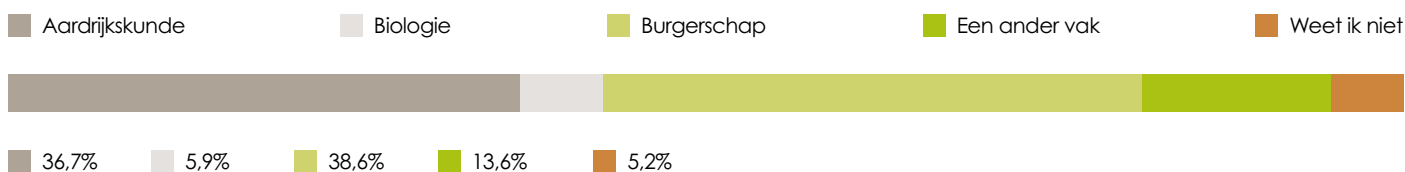
Vraag 6.

Zou u in uw les(sen) meer aandacht willen besteden aan de energietransitie?

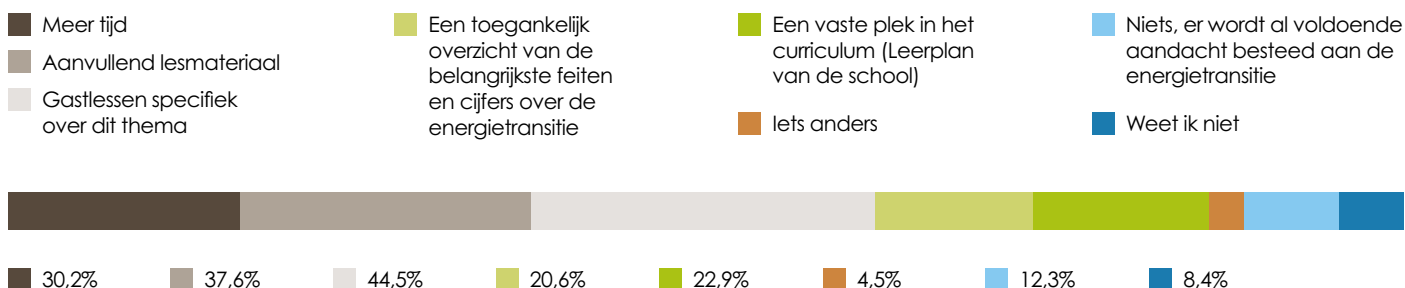
Vraag 7.

Bij welk vak vindt u dat de energietransitie als thema het meest 'thuishoort'?

Vraag 8.

Wat is er volgens u nodig om in het onderwijs (nog) meer aandacht te kunnen besteden aan de energietransitie? U kunt meerdere antwoorden geven.³

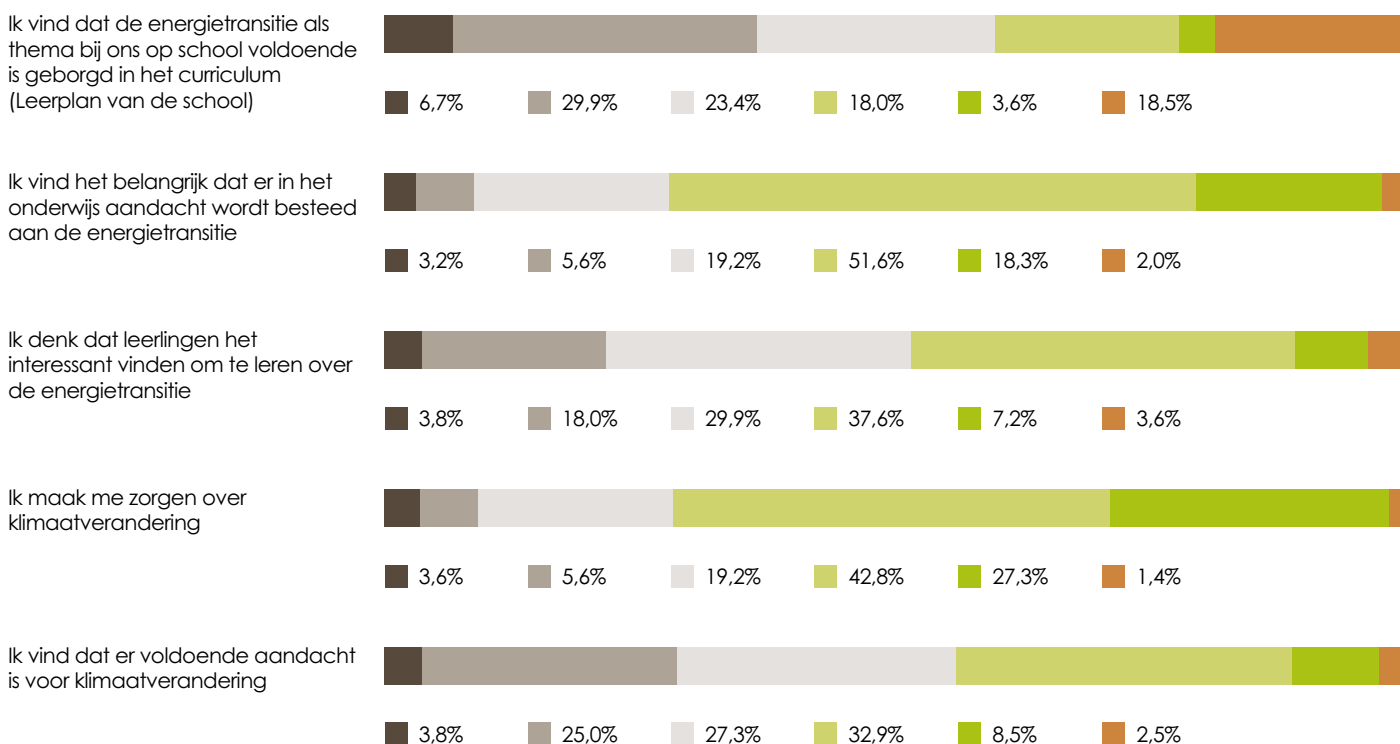

³Bij deze vraag zijn meerdere antwoorden mogelijk, waardoor de percentages sommeren tot meer dan 100%

Vraag 9.

In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stellingen?

■ Helemaal niet mee eens ■ Niet mee eens ■ Neutraal ■ Mee eens ■ Helemaal mee eens ■ Weet niet/geen mening

Onderzoeksverantwoording onderzoek onder jongeren

Onderzoeksmethode	Online
Steekproef	Jongeren van 12 tot en met 18 jaar oud
Bron	PanelWizard
Bruto steekproef	1124
Netto steekproef (# op vrg 1)	554
Volledige vragenlijsten (netto)	547
Responspercentage	51%
Datum start veldwerk	22-dec
Datum veldwerk gereed	29-dec
Betrouwbaarheidsniveau*	95%
Maximale afwijking*	4,2%
Representatief naar:	Geslacht, leeftijd
Weging	Niet van toepassing

Geslacht	% gewenst**	% behaald
Man	51,0	47,7
Vrouw	49,0	52,3
N		554

Leeftijd	% gewenst**	% behaald
12 jaar	14,1	14,1
13 jaar	13,8	15,5
14 jaar	14,0	14,4
15 jaar	14,1	14,4
16 jaar	14,3	11,2
17 jaar	14,7	14,1
18 jaar	15,0	16,2
N		554

Respons breakdown	aantal
Bruto steekproef	1124
Bouncers	1
Buiten selectie	nvt
Verwijderd na datacheck	19
Afgebroken vragenlijsten	7
Geen medewerking	550
Volledige vragenlijsten	547

* Bij 547 afgenomen vragenlijsten valt met een betrouwbaarheid van 95% te concluderen dat de steekproefuitkomst maximaal 4,2% kan afwijken van de werkelijke situatie (als alle Nederlanders in de doelgroep ondervraagd zouden zijn)

** Dit is de verdeling zoals die in heel Nederland is binnen de gewenste selectie Bouncers (o.b.v. de Gouden Standaard van het Data & Insights Network)

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de richtlijnen van ISO 20252 (marktonderzoek)

Onderzoeksverantwoording onderzoek onder docenten

Onderzoeksmethode	Online
Steekproef	Docenten basisonderwijs, middelbaar onderwijs en MBO
Bron	PanelWizard
Bruto steekproef	1764
Netto steekproef (# op vrg 1)	893
Aantal na selectievraag	564
Volledige vragenlijsten (netto)	556
Responspercentage	56%
Datum start veldwerk	22-dec
Datum veldwerk gereed	5-jan
Betrouwbaarheidsniveau*	95%
Maximale afwijking*	4,1%
Representatief naar:	Niet van toepassing
Weging	Niet van toepassing

Respons breakdown	aantal
Bruto steekproef	1764
Bouncers	1
Buiten selectie	329
Verwijderd na datacheck	94
Afgebroken vragenlijsten	8
Geen medewerking	776
Volledige vragenlijsten	556

* Bij 556 afgenomen vragenlijsten valt met een betrouwbaarheid van 95% te concluderen dat de steekproefuitkomst maximaal 4,1% kan afwijken van de werkelijke situatie (als alle Nederlanders in de doelgroep ondervraagd zouden zijn)

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de richtlijnen van ISO 20252 (marktonderzoek)

Geslacht	N	%
Man	128	23%
Vrouw	436	77%
N	564	

Leeftijd	N	%
16-29 jaar	112	20%
30-39 jaar	169	30%
40-49 jaar	137	24%
50-59 jaar	96	17%
60 jaar en ouder	50	9%
N	564	

Gezinssituatie	N	%
Eénpersoons	112	20%
Meerpersoons (zonder kinderen <18)	169	30%
Meerpersoons met kinderen (jongste <13)	137	24%
Meerpersoons met kinderen (jongste 13-17)	96	17%
60 jaar en ouder	50	9%
N	564	

Arbeidsparticipatie	N	%
Fulltime (35 uur of meer)	214	1%
Parttime (12 t/m 34 uur)	350	14%
Niet werkend (0 t/m 11 uur)	478	85%
N	564	

Opleiding	N	%
Laag	6	1%
Midden	80	14%
Hoog	478	85%
N	564	

Regio	N	%
Noord-Nederland	82	15%
Oost-Nederland	134	24%
Zuid-Nederland	125	22%
West-Nederland	223	40%
N	564	

